١٢٨٩ ԵԼՊԻԼ ԱԽԵՐՔԱՅ ԱԼԱԹՈՒՐԳԱ

ԵՒՐՄԻՆՃԻ ՄԷՆԷ ՆՈՒՄԷՐՈ 1087 ՅՈՒՆԻՍ 7 ՉՈՐՇԱՄԱԳ 1872

ԱԼԱԾՐԱՆԿԱ 19 ՅՈՒՆԻՍ 1872

ՄԷՇՄԱՐԻՏԸ

ՀԱՅԱՏԻՍ

Ի՛նչ պու Մէճմուայը Հայատիս, բաղարաւ, եօրթու վէ ճու�կիւնկէրինէն մասատա պու գրեթատա եէվմիյէ նէյր օլունճաղ տըր։

Սէնէլիյի բէյնի օրարաղ 200, Այթը այլըղը 110, Իւչ այլըղը 60 ղրշ. վէ թանէսի 1 ղրշ։ Տաշրարար իչին պէհէր նումէրօսունա բօսթա իւճրէթի այնճաղը խասսէթէն պէյան օլունուր։

Իրանաթը պէհէր սրրասը պիր տէֆտէրդ 3, էքի տէֆա իչին 2, իւչ տէֆա իչին 1½ ղուրուշ, իւչ տէֆատան զիյատէ օլան, վէ ղայէթ ուզուն իրանաթ իչին ապրրճա բաղարլըղ օլունուր։

Տաշրարատան կելէն մէքթուպ վէ իրանաթըն բօսթա մէսարիֆլէրի, կէօնտէրկէլերին իւղրինէ օրտուղու պէյան օլունուր։

ՈՒՄՈՒՐՈՒ ԲՕԼԻԹԻԳԻՅԷ, ՊԷԼԷՏԻՅԷ, ՎԷ ԻԼՄԻՅԷ

ՎԷ ՄԷՎԱՏԸ ԾԱՓԻԱՅԸ ՍԱՅՅԻԲԷՅԷ ՄԻՒԹԱՍԷԼԻԳ ՂԱԶԷԹԵ

ԱՍԻԹԱՆԷ 7 ՅՈՒՆԻՍ

ԽԱՐԻՃԻՅԷ

Ինկիլթէրրա իլէ Ամէրիդա պէյնինտէ թէքէվվիւն իտէն միւնազատյէ տաիր, զաղէթաշարտա պիր թաղըմ մուսահասաթ կէօրիւլմիւյիւ կիպի, բարլամէնթօլարտա տաիր խայրճա մուսահատարար իտիրմէքտէ, վէ մէսէլէնին նէ սուրէթ պուլաճաղը հէնիւզ պիլինէմէմէքտէ տիր։

Յէյլի թէլեղրաֆ զաղէթասընըն պունա տաիր նէյր էյլէտիյի պիր պէնատէ, պէյն էլթերաֆէյն ճէրէյան իտէն միւզաքերաթ իտիթարընը էյզիր օլմասը հալտէ, Վաշինկթըն ահանամէսինէն էվվէլքի հալէ ավտէթ իտիրմիշ օլուր զանն օլունմադտա, վէ պունտա պիր կէօնէ պէիս կէօրիւլմէմէքտէ իտէտէ, պիզ պու զաննա իշտիրակ օլմայըզ։

Զիւնքի, օ ահանամէ ֆէէսի օլունուր իտէ, միւնասէպաթը թէրաֆէյն մուահէտատէն էվվէլքի մէրթէպէսինատէ զալամաղ, վէ թէրաֆէյնին հէր պիրի, միւզաքերաթըն նէթիճէրէղիր օլմամասը մէսուլիյէթինի տիկերէ իանատա իտէճէյինատէն, վէ կէրչի իքիսինինտէ վիւքէլասը մէմլէքէթին էֆքարը ամէսի նազարընատա թէպրիյէյի զիմմէթ իտէպիլիր իտէտէ, զաթի միւզաքերաթ մատատսի բարլամէնթօլարընատա, վէ զաղէթալարընատա չիտատէթ իլէ մուճիպի պահս վէ նիզա օլաճաղընատան, թէրաֆէյն եէկսիկէրի ալէյհինատէ թէարիւզ պիլիպտիտար, Նիհայէթ տէրճէճ թէհտիտատէթ մէճպուրիյէթ կէօրիւլճէք, վէ պու իսէ զարաղ վէ նէֆսանիյէթի թահրիք իյէյճէք տիր։ Պինատէն ալէյհ Վաշինկթընն ահանամէսինին ֆէսիի թէրաֆէյն պէյնինտէ ճարի օլան Ամասատա մէսէլէի մուվազզաթասընը, պիր միւնազատյի տայիմի հալինէ իֆրաղ իթմէք տէմէք օլաճաղը ճիհէթիյ, ահանամէնին ֆէսիինէ պէտէլ Ինկիլթէրրանըն չան ու չէրէֆինէ մուվաֆիզ սուրէթատէ, հաղիմ վէ միւլայիմէթ կէօսթէրիլմէսինի միւրաճճահ ատա իտէրիզ մատալինատէ պաղը իֆատատթը միւնատէրիճ օլուպ, չու իֆատէյէ կէօրէ Ինկիլթէրրա վիւքէլասը, Ամէրիդալըլարըն թէքլիֆինի պաղը թատիլաթ իլէ զապուլ իտէճէք կիպի աղնաշըլըր։

Զիւնքի զաթի միւնասէպաթ վուզուհինատէ, Ամէրիդատա վաղը Գանատա միւսթէմլիքէատինը մուհաֆաղատան ահիզ, վէ մէվճուտ պուլունան էլլի պէն նէֆէր ադէրլէն նրոֆը իրլանտա էհալիսինի, թահթը միւթավաթատա իտամէ իչին իսթիխատամ օլունաճաղընատան, տախիլի վէ խարիճի զայիլէր զուհուրլյէ մէշզուլ օլմազատան իհթիրաղ իտէյօր, վէ պու հալ Մ. Կլատսթընը վէ լօրտ Կրանվիլի սուլհու մուհաֆաղայա իճազաթ իտէյօր։

Ֆաղաթ չիմտի միւշարիլէյհիւմանընն բօլիթիդասը հէտէֆը թարիզ օլտուզունատան, Ինկիլթէրրատա թէպտիլի վիւքէլա տախի մէմուլ տուր։

— Ճարօն չուրայի տէվլէթ աղասընատան լուչ զաթ էյրոբա մէմուլիքինին ուսուլը իտարէսինի թահզըզ վէ թէաղիզ հազզընատա, Ինկիլթէրրայա աղիմէթ իթմիշլէր, վէ Ճարօն տէվլէթի Ինկիլիզճէ օլարաղ, ֆէբրական վէ ֆէբրականաթիւն, վէ թարիխ, վէ ուլումու էտէպկյէյէ տայիր պիր դաչ եիւզ պին քիթապ սաթընը աղընշ տըր։

— Ռուսիա տէվլէթի, Էյրոբատան Հինտիսթանա դատար չըմէն տը ֆէր ինչատը թատավվուրունատա պուլունտուղունատան, պունուն իչին պաղը կիւղերկեահլար թատիմ օլունտուղու կիպի, Մ. Բօմանօֆ նամ զաթ Բէմէրսպուրկ ճէմիյէթի ճօղրաֆիյատընատա, իրատ իթտիյի պիր մեզալէտ, Յօն Նէհրի սահիլինատէ վաղը Բօսթօֆ չէհրինատէն Էյրոբայա դատար, իքի սէնէ զարֆընատա չըմէն տը ֆէր իհատա օլունաճաղընատան, չէհրի մեզքիւրատէն պահրի Հաղեզ սեվահիլինատ վաղը Բէթրօվիսք դատապատնա դատար տախի չըմէն տը ֆէր ինչա օլունտուղու հալտէ, օրատան տա Պաքիւ վէ Բէչէթ վէ Մենճիլ վէ Թէհրան վէ Մէշհէտ վէ Հէրաթ վէ Ֆէրահ վէ Գանտահարա դատար թէմոնա օլունուպ, Շիքեարբօր վէ Եա Բիշավերատ Ինկիլիզ խաթթընընա իհտաղ օլունապիլիր տէյի, պէյանը ֆիքր էյլէմիշ օլտուղու զաղէթ Ռուս տը Ամդատէմիատ մուհարրիրիր։

Ռուսիանընն պու թատավվուրու, Ինկիլթէրրայընընը մէմալիքի մահրուսէ իւղերինատէն Հինտիսթանա դատար չըմէն տը ֆէր ինչատը հադզընատա օլան թատավվուրընընա միւսպեղաթ իթմէք էմէլինէ մէպնի օլուպ, մէմալիքի մահրուսէ իւղերինատէն Հինտիսթանա եարընընաճաղ չըմէն տը ֆէրատէն տահա քէստիրմէ վէ տահա էհվէն վէ տահա չօղ հատընընթ կէթիրէճէք կիւղերկեահլէր արայօրընը։

— Իթալիա վէ Ամէմանիա իթթիֆաղը հադզընատա Ցըրիթթօ նամ իթալիա զաղէթատը չու վէճհ իլէ պէյանը էֆքեար իյլէմիշ տիր։

Իթալեատատա էֆքեարը ամմէ Ամէմանիա իթթիֆաղընա միւնասէպաթը տուէլ իյէմիշլին էսասի նազարը իլէ պաղայօր, վէ հէր չէյտէ թէմաեիւլսթը թապիիյէ վէ զավ իյէսինի իպրաղ իտէյօր։

Ֆրանսանընն նուֆուզի, Իթալեայը զատֆ վէ ինզըրտաղա տիւչար վէ ատէթա զօհչուսունա թատիիյէթատէ իճազաթ իտէճէք տէյիլ մի իտի, էզմինէի մաղլյեատէն սարֆը նազարատը հաղը վուզուատթը տախի, պու միւտտատայը իսպաթ իտէր Բօմայա վէ Մէքսիզայա ատքեր սէվզ իլէ, միւտախէլէ իտէն, վէ 1869 տա Բօմայա կիթմէքտէ օլան Կարիպալտի թէրաֆկիրանընընն Մօնթանէտէ տիւչարը ինհիզամ իյլէյէն Ֆրանսա տէյիլ մի իտի։

Ֆրանսա ճումհուրիյէթինին մէպուսան մէճլիսի տախի 2 թէմմուզ 1871 տէ Բարանընն հիւքիւմէթը ճիսմանիյէյէ հադզը օլտուզունու իատատա իթմիշ իսէտէ, չիմոիլիք մանիաի ատճ իլէ, չու հադզը մէվճուտ իտատէթէն իսթիհսալ ի էտաղընաթէչէպիւս իտէմէտի։

Պինատէն ալէյհ, Ֆրանսա ատա իւլիւմի ճէնատ կէօսթէրմէյիպ տայիմա հասուտ պուլունմուշ, վէ հէմճիվարլարընընն զատիքնատան իսթիֆատէ իլէ, սաթվէթինի պունուն իւղերինէ պինա իթմէք իսթէմիշ տիր։

Ամէմանեա իլէ Իթալեա իսէ, տայիմա պիր խասիմէ մուդաֆէմէթ ի տէճէքլէրինատէն, իթթիֆաղլերի տախի տայիմի օլաճաղ տըր։

ՏԱԽԻԼԻՅԷ

Ցիւնքի զաղէթաճըղատ պէյան օլունան ղէյլ տիր։

Տէր սատատէթ մէհտիմի Նիզամիյէսինէ ղէյլ օլունաճաղ մէվտատը Նիզամիյէնին սուրէթի տիր։

Պիրինճի մատատ։ Մէրքէզ վէ մէվզը Պոտայէթ մահքէմէլերի, Նիհայէթ պին ղուրուշա դատար տատվի արզուհալլերինի, Հավալէ ճէմիյէթի թարաֆընատան հավալէ օլմայարադ տօղրուտան տօղրույա դապուլ իթմէյէ մէէղուն տուր։ Պու մէէղունիյէթ, մէհաքիմի մէզքիւրէնին տայրելերի տախիլինատ, եանի արզուհալ վերիլէն մահքէմէ, մերքէզ մահքէմէսի իսէ, Ցէր սատատէթ իտարէի Միլքիյէսի Նիզամնամէսինատ պիրզըմի միթէսարրըֆընընն թահթը իտարէսինէ վերիլէն, վէ մէվզը մահքէմէսի իսէ, զայմազատին իտարէսի ալթընտա պուլունան մահելէր տախիլինատ թէքրէվվիւն իտէն տատալի արզուհալարընա մախտուս տուր։ Պինատէն ալէյհ պիր մահքէմէ քէնտի տայիրէսի խարիճինատ թէքէվվիւն իմմիշ պիր տատա արզուհալընը դապուլ իթմէյիպ, միւտատի ալէյհին իդատէթ իլյէտիյի տայիրէ մահքէմէսինէ վերիլմէսինի զէյան իտէրէք, բէտատ մէճպուր տուր։

Իքինճի մատատ։ Մատատէի տապըղա մուճիպինճէ, հավալէսիզ զապուլ օլունան արզուհալարընը մըղտարընը վէ թարաֆէյնին իմանու չէօհրէթի իլէ, զաթը տատանընն խիւլասասընը միւպէյյին Հավալէ ճէմիյէթինէ, պէհէր մահ պիրէր ճէտվէլ կէօնտէրիլճէճէյի կիպի, Հավալէ ճէմիյէթի նիզամնամէսի հիւքմինճէ աչընաճաղ դայտիյէ խարճը, վէ տէօրտինճի մատատէտ մէպհուս օլան սուրէթի իլամ խարճը վէ ճէլպ բուսուլասը կէօնտէրիլիպ տէ, պիրա էօղրի մադպուլ կէլմէյէնլերտէն նիզամնամէի մէզքիւր հիւքմինճէ աչընաճաղ ճէզայի նադտիլէր տախի միւֆրէտատ տէֆթէրի իլէ պէրապէր ահքեատը տաղլյէ վէզնէսինէ իրտաղ ղըլընաճաղ տըր։

Իչլունճի մատատ։ Նիհայէթ պին ղուրուշա դատար օլան տատվի հադզընատա մերքէզ վէ մէվզը մահքէմէլերինատէն վերիլէն հիւքմ իլամլարընը ինճրա իթտիրմէք իչին, տահպը ինճրա ճէմիյէթինէ, վէ եախօտ իլամը վերէն մահքէմէ զանղի զայմազամ ըրդ տայիրէսինատ պուլունուր իսէ, օրանընն զայմազամ վէ եախօտ միւթասարրըֆընա միւրաճաաթատա մուխթար տըր, օ միսիլլու իլամլար տահպը եէսինէ թէսլիմ օլունուր իքէն, ինճրասը իչին զանղի թարաֆա միւրաճաաթի իտէճէյի մահքէմէճէ սիւզ օլունուպ, տահիպ իլտին խթիատասընա կէօրէ զահրը իլամէ իչարէթ օլունարաղ, զիյրի մահքէմէ մէօհրիւ իլէ թէմմիր իտիլճէճէք վէ քէյֆիյէթ տէֆթէրի մախտուսունա զայտ օլունաճաղ տըր։ Իլամ զահրընատա իչարէթ նէրէյէ իսէ, օրատան ինճրա ղըլընընը, պաշղա մէվզրատան ինճրասը ճայիզ օլմայաճաղ տըր։

Ցէօրտունճի մատատ։ Դայիմազամ վէ եախօտ միւթասարրըֆլար քէնտիլէրինէ կէլճէճէք իշարէթլի իլամլարը ինճրա ճէմիյէթի նիզամնամէսինին պէշինճի մատատսինատ ան տէօրտունճի մատատսինատ տէկին միւնտերիճ զափայտա վէ ուսուլ թարիգաղան ինճրա իտէճէքլէր տիր։ Ինճրա ճէմիյէթի նիզամնամէսինին պէշինճի մատատսինատ մէպհուս օլան թէկզ-

չէր մատուցի իճրա դըլբնեամը չ՝ իսկ, իլամն սուրբէթի մահբէմէ մարիֆէթի իլէ իխրաճ իմտիրիլիպ, մահբիւմ ալէյհէ վերիլէճէք տիր։

Պէշինճի մատաէ։ Դայիմադամ վէ միւթէսարրըֆլար մարիֆէթի իլէ պէր մուճիպլէ իլամ թահսիլ օլունաճադ մէպալիղի ըմամի ալընաբդան սոդրա, սահիպինէ թէղլիմ վէ քէյֆիյէթ զահրը իլամէ թէրղիմ իտիլէճէյի կիպի, պիր տէֆթէրի մախսուսա տախի դայա օլունաճադ տըր, վէ հասըլմըշ վաղրա խիլաֆաը իլէ պէրապէր, մահ պէ մահ իլամը վերէն մահբէմէյէ կէօնտէրիլիպ, մադպուզ սէնէտի ախղ օլունաճադ, վէ խիլաֆաղրին պիրբէր սուրբէթի տախի Ա.հբեամը Ալ իյէ վէնէսինէ կէօնտէրիլէճէք տիր։ Մահբիւմ պիհ օլան մէպալիզ քեամիլէն թահսիլ դըլընմըշ իսկ, իլամ ահիպլերի եէտինտէն իսթիրսաա օլունմադ լազըմ կէլէճէյի ճիհէթլէ, օ միսիլլու իլամ լար տախի մէզքիւր խիլաֆաղար իլէ պիրլիքտէ մահբէմէմլերէ իրաձ դըլընաճադ տըր։

Ալթընճը մատաէ։ Մահբէմէլերէ վարիա օլաճադ բուսումու թահսիլէյէ իչինճի մատաէ հիքմինճէ թուլաճադ տէֆթերի մախսուսունա դայա վէ իշարէթ օլունտուդան սոդրա, եվրադը իլէ պէրապէր, Ա.հբեամը Ալ իյէ վէնէսինէ կէօնտէրիլիպ, մադպուզ սէնէտի ալընաճադ տըր։

Եէտինճի մատաէ։ Ա.հբեամը Ալ իյէ վէնէսինէ մահբէմէլերտէն վարիա օլաճադ բուսումու թահսիլ իյէ խիլաֆաղրընը պէշինճի մատաէ միճիպինճէ դայմադամ վէ միթաղրիֆլարան կէլէճէք խիլաֆա սուրբէթլերի իլէ պաատէթթաթպրդ մամէլէսինի իճրա իտէճէք տիր։

Ֆէյ ՀՆ բէպի իւլ Էվվել սէնէ ՀՆԳ
Վ.Հ Ֆէյ ՀՎ մայիս սէնէ ՀՆՆ

Թ Լ. Վ. Ճ Ի Հ Ա. Թ

Ա.քբիա վէ Նապուլուս սանճաղ-ղարը ինղիլմամը իլէ, Գուտս վալիլիյի, Հալէպ վալիսի սապրդ տէվլէթլու Սիւրէեա բաշա հաղրէթլէրինէ,

Հալէպ վիլայէթի վալիլիյի, Ընդարէ վալիսի էսսպադ տէվլէթլու հաճի Ա.լի բաշա հաղրէթլէրինէ,

Գօշան սանճաղը վէ Պէրէքէթ տաղը ինղիլմամը իլէ, Մարաշ էյալէթի վալիլիյի, տէվլէթլու ճէվտէթ բաշա հաղրէթլէրինէ թէվճիհ պույրուլ մուշտուր։

Զաթը հաղրէթի Սատաբէթ-բէնտէի, մէհամ վէ մէսալիհի սէնիյէտէ թալինմէթը քէրամէթատաթը Շահանէլէրինի թէնմամի իլէ իճրա պույուրտուղունա միւքեաֆաթէն, թարաֆը էշրէֆի հաղրէթի Բատիշահիտէն պիր դըլթա կիրանպէհա թասվիրի հիւմայուն իլթա վէ իհսան պույրուլմուշ օլտուղունտան, պու իլթիֆաթը շահանէյէ իպրաղը մահմէտաթ իյլէմէք իւզրէ, զաթը վալայի Սաարաղամի, տիւնքի կիւն մաղէյնի հիւմայունու Միւլիւքեանէյէ աղիմէթլէ, Խաբիբայի Շահանէյէ եիւզ սիւրմիշ վէ պատէհու Պապը ալիյէ ավտէթ իյլէտիքտէ, չորայի տէվլէթ վէ տիվանը ա.հքեամը ատալիյէ հիյէթլէրի վէ ոայիր տէվլիրի ալիյէ էրքեան քիրամը իճրայի լազըմէի թէպրիք իլէ միւքերրիրի էտիյէի խայրիյէի հաղրէթի Շահանէլէրի եէղտան օրմուշլար տըր։

— Ֆէխամէթլու տէվլէթլու Խըտիվի Մըսր հաղրէթլէրինին ինկիլթերրատա Օկսպուրկ մէքթէպինտէ թահսիլտէ պուլունան մախատուրը ատատէթլու Հատան բաշա հաղրէթլէրինէ, իրմի հուդուդատա տօքթօրլուգ ինդիանը վերիլմիյի զաղէթալար ռիվայաթլընտան տըր։

— Շէհիր էմանէթի պէհլիյէսի ճանիպլինտէն զըմբրեգ էթին օդդասը պէշ վէ գաբատան իլէ դուզուէթին դըյէսի տէօրթ պուչուդա սաթըլաճադը իլան դըլընմըշ իսկ, դատապար եինէ էգի ֆիյաթի օլարադ, 7—8 զուրուշա սատմադատա օշտուղլարընտան, Շէհիր էմանէթի պէհլիյէսի, ֆիյաթը մադթուսու օլան պէշ վէ տէօրթ պուչուդա իպատուլահա էթ սաթըրընադ իչին, ֆէօրբիւ պաշընտա իհթիսապը եէրինտէ մախսուսէն պինա եարատըրադը կիպի, տահա մահալլը սայիրէտէ տախի եարատըրադը, վէ էթմէքլերին խամուր վէ եախսատ նօդսան օրմասընա էմանէթի միւմայիլէյհա ճանիպլինտէն թէատալիրի էքիտիյէ թէչէպիւս դըլընմադտա օլտուղունտան, պիր դաշ էթմէքճի ուսթա պաշըլարը, էթմէքճի էմնաֆընճա տախի պիր նիզամ վէ նարդը դաթի վաղը ղըմընտա Շէհիր էմանէթինէ կիթմիշլէր իսէտ, էմանէթի միւմայիլէյհա ճանիպլինտէն, դատաղ էմնաֆընընճ նիզամա կիրիշտիքտէն սոդրա տախի էթմէքճի էմնաֆը իչին իճադ իտէն թէատալիր իթթիխաղ դըլընաճադը ճէվապ վերիլմիշ իտուկի մէս�մուիմիզ օրմուշ տուր։

Շէհիր էմինի ութուֆէթլու պէսիմ պէյ հաղրէթլէրինին իպատուլլահընը մէնաֆիինէ այիտ օլան մէվատտա իպրաղը իհթիմամ վէ զայրէթ իյլէմէսի հէր քէսճէ մէմնունիյէթինի մուճիպ օրմուշ տուր։

— Մուղատտէմ Պրուսա առաջնորդու պուլունուդ, Լ.ժմիաժին կաթողիկոսու վեհափառ Դէորդ սրբազանընը իլթիմասը իլէ, հաշմէթլու Ռուսիա իմբէրաթօրու թարաֆընտան, Պրուսա քիլիսէսինէ պիր ճէսիմ չան իհտա պույրուլմուշ, վէ չանը մէզքիւր Ռուսիա հիւքիւմէթինին աէօքիւմանէլերինտէ իսաղէ դըլընմըշ օլտուղու զաղէթալարտա մուհարբեր տիր։

— Պապը ալ, եերլի կիրանպէհա ադմիշէլերտէն մէնսուճ օլարադ, ալաթուրգա պիր խանէ միւշթէմիլաթը թէատրիքլէ, վէ պունդար իլէ պէրապէր սայիր զայդըյմէթ էրզադ տախի Բաբա հաղրէթլէրինէ իթա դըլընմադ իւզրէ, եա պու հաֆթա վէ եախսատ կէլէճէք հաֆթա զարֆընտա Բօնայա իրսալ պույուրտաղը Գուրիէ ա՝Օրիանտա մուհարբեր տիր։

— Սինէմ դայմադամը, Գաթօլիք քիլիսէսինէ այիտ օլան արաշլայի սամիմադ խմէմիշ օլտուղունու տիւէլ էճնէպիյէ դօնսօլսաղը իշլիթմէքլերինտէ, միւմանատթ իթմիշ օլտուղլարը վէ պու եիւզտէն հէմանն պիր զարըշըզլըզ զուհուր իյէմիշ օլտուղու եինէ զաղէթայի մէզքիւրտէ օդունմուշ տուր։

— Զէթինէէտէն Օսէրվաթօրէ Թրիէսթինօ նամ զաղէթաեա՝ եաղըլըմընա կէօրէ, Գարատաղ պէյի մէքթէպլեր իւզէրինէ վաղ իյէտայի դանուն վէ իպրաղ իյէտայի իդատմաթ սայէսինտէ, պու կիւն մէքթէպլերին հալի բէք իլէրտէ օլուպ, վէ մէքթէպլերտէ կէօրիլէն ուսուլու թէարիսիյէ, Էրզրումանընը միւթէմէտտէն տէվլէթլերին մէքթէպլերինտէ ճէրէյան իտէն ուսուլա թահթալը կէլտիյի ճիհէթլէ, պու կիւն Գարատաղը ըլարտան չօղու, պէէլերինտէ տատանճա վէ եախտան պուլչաղլարը վէ օմուղլարընտա թիւֆէնք պուլունուղու հարատ, երինէ էրսէրիսի Ֆըրանսըզ վէ Թալիան վէ Թիւրք վէ Ալէման վէ Ռուս վէ էրմենի սայիրէ-յի էյլիճէ թէքէրլիւմ իթմէքտէ օլտուղլարը, վէ թէրպիյէի ատքէրիյէտէ տախի քէսալի մէհարէթ իթմէքտէ պուլունտուղլարը, վէղ հաբլ օն սէնէ էվվէլքի հալինտէն իսայլի թէպպէսիլ իյլէ միշ օլտուղու աղնաչըբմըշ տըր։

— Դըրբիմ ճիվարընտա զուհուր իտէն դօլէրանընը քեամիլէն միւնտէֆի օլտուղու պու քէրրէ Հօճա պէյտէն (Օտէսսա) կէլէն խապէրլէրտէն աղնաչըբըղը կիպի, պու հաֆթա Հօճա պէյտէն վարիա օլան բօսթա վաբօրունուն տախի թէմիզ բաթէնթայը համիլ պուլունմուշ օլտուղու մէզքիւր խապէրլէրի թասդիք իյլէմիշ, վէ ֆազաթ իհթիյաթէ բիսյէթլէն վաբօրու մէզքիւր եինէ թահթը դարանթինայա վազ օլունմուշ օլտուղուա թիւրքիտէ մուհարբեր տիր։

— Զէյմէտ պուլունան Ռուսիա դօնսօլսու թասհիհի միզաճ իչին, միւտաֆիրէթլէն իզմիրտէ պուլունան ֆամիլեասընը կէթիրմէք իւզրէ, իզմիրէ կէլմիյի էճնատտա, դօնսօլսու միւմայիլէյհին խանէսինտէ դաղանէն թէչ զուհուր իթմիշ, վէ պու սէպէպլէ պիրի օն վէ տիկէրի տախի օն իքի եաշընտա պուլունան իրի չօճուղունուն եանընը չ օլտուղունա մահէլլինտէն եաղըյօրլար։

— Թիճարէթ նազիրը տէվլէթլու ութուֆէթլու Մահմուտ բաշա հաղրէթլէրի տիւնքի կիւն մադամը ալիէրինի պիթթիէրիֆ, քեամֆիէլի մահբէմէլերի կէզերէք, իչէրին մահլուլ օլունանատ զիյատտ իլէրիյմէսինի թասիսիյէ իլէ պէրապէր, պաղը եվամիրի լոզըմէյի թէպլիկ պույուրմուշլար տըր։

— Սաղըղատ Պասիրէթի զաղէթասընա կէօնտէրիլէն պիր մէքթուպտան խիլաֆաը տըր։

Կէչէն ճիւմա էրթէսի կիճէսի պիր Օսմանլը պէյլիք սէֆինէսի Սաղըղ բիշկեահընա վարալ օլտու, սահա կիւնտիւզտէն սէնիզ իւզէրինտէ պիր կէմինին չիտտիթի էմնիճատան զարդ օլմադ սէրէճէսինտէ պուլունտուղու կէօրիլիյօր իտի։ Պէյլիք սէֆինէ պու պիչարէ կէմինին իսնասընա եէթիշիպ թէմամ պաթմըշ իքէն, պիր սանատալ իրսալը իլէ, էհալիսինտէն իքի նէֆէրի դուրթարապիմիշ վէ զուտուրա զայդ օլմուշ տուր։ Պու իքի նէֆէրին բիվայէթինէ կէօրէ, զարդ օլան կէմի, Ալի զաբատանը բաքիպ օլտուղու տօղուզ եիւզ քիլէլիք պիր Օսմանլը կէմիսի օլուպ, օն իքի նէֆէր եօլճու իլէ Սաղըղ իսմանընտան դալդ արդ տէնիզ իւզէրինտէ պիր աղ իմ պօրայա թութմուշ վէ նիհայէթ զարդ օլմուշ իմիշ։

ՊԻՐ ՃԱՍՈՒՍ

4

ՊԻՐ ՄԻԻԼԱԴԱԹ

Մէճմանընը 1086 ընճիրնիմէրօսունան պաղրյէ։

Ալպէրթին իսկ վուզուի մէյտուզ պուլունան չու թէհլիքէլերի պիր լանզա ֆիքրինտէն չըգարամասըզընտան զալպի կիթիքճէ մանզուն օրմադտա իսի։

Մատամ որ Կրօպէնին օլ պապտէ օլան տիւչինճէ վէ միւլահազասը իսկ տահա ադիմ իսի, չիւնքի մէրզուճէնին պիր պիրատէրի վէ իսայը տա թապիւդաթը օլուպ, պունդարընը ճիւմլէսի տախի ասքէրիանէն իսիլէր։

Մատամ որ Կրօպէնին քէնտի զօճասը միւսիւ որ Կրօպէնին զայէթլէ սէվգիսի իրի նէվճիսան եէկէնէլերի խակիմի բանա սիլիր իսի։

Մէրզուճէ զաթէն Ֆրանսըզ թարաֆտարը օլուպ, անճադ զօճասը միւսիւ որ Կրօպէնին քէնտի միլլէթ ու վաթանընա նէ տէրէճէ մուհադպէթի օլտուղունու ադնամիշ օլտուղունտան, պիտատ ֆամ քէնտի ատսթլարը իլէ պէրապէր, օլ պապտէ իսկսարը թէէսիֆ իյլէմիշ իսի։

Իշթէ մատամ որ Կրօպէն քէնտի թապիզաթը վէ ճիկէր բարէլերինին պուլունճադը չու տէհշէթլիս մուհարպէյի խաթրընա կէթիրտիքճէ էլի ատաղը տիթրէմէյէ պաշլայըպ, էլան հուզուրունտա պուլունան վէ ֆազաթ անդարիպ պիր պիրլերինտէն մուֆարազաթ իսճէք օլան էվլատը իլէ մատամազէ Ալպէրթինին միւսթաղրաբ օլտուղլարը քիւտուրաթ ու ուզուպէթի տիւչինտիքճէ հէյլճանը զալպի արթարգա արթար իսի։

Միւսիւ էրնէսթ որ Միռվիլ իսկ, ալանճաղը զըմբաղազին պիր էճնէպի զրդը օլտուղունու խայալինէ տիլէ կէթիրմէմիշ իսի։ Չիւնքի մալիւմ օլտուղու վէճհ իւզրէ։ Փարիս սանալիսի ուսմամ պէնի պէյնիր հաղզընտա մուհադպէթ ու ինսանիյէթի օլուպ, պունդարընը ուսմամ հաղզընտա օլան չու հիւնիւ թէկէճճիւնէր խուստուսի իլէ իմբէրաթօրլուգտան սօն սէնէլերինտէ սարայլըլար իլէ սարրաֆան մէյանընտա միւշահէտ օլունմադա պաշլամըշ իսի։

Կրօպէն ֆամիլեասընընը իսմինտէն պաշլա հէր պիր թավր ու աթվար ու ահվալի պիւս պիւթիւն Ֆրանսըզլաշմըշ օլուպ, հալա իսիմէրինին տախի ասլը արանըլաճադ օլսա, Ֆրանսա մէմալիքին ճիհէթը չարվիյէսինտէ քիսայն էյալաթտէ պիր ֆամիլեասէն զուհուր իթմիշ օլտուղլարը զանն օլունապիլիր իսի։ Պունդարընը ատէթ վէ կուսթօ վէ խուստուսիյէթը սայիրէյէրի իսկ, պիւս պիւթիւն Ֆրանսըզլարա մութասարրֆ վէ Ալամանլարա զըստ իսի։

Վազրա միւսիւ որ Կրօպէնին պաղը աճայլալ հալլերի վար իսի իսկ տէ, պու տա քէնտի միլլէթինտէն նէյէթ իթմէյիպ, զաթընա մախսուս պիր հալ իսի։

Մատամ որ Կրօպէն միւտուէթը էօմրինտա անճադ պիր տէֆա Պերլին չէհրինէ կիթմիշ, ֆազաթ չէհրը մէզքուրտա բէք աղ միւտուէթ իրամէթ իթմիշ, վէ մատամազէ Ալպէրթին իսկ, Պերլին չէհրինի կէօրմէմիշ պիլէ իսի։ Իշթէ պու վէճհ իլէ պունդարընը Ֆրանսըզ դալբաբ Ֆրանսըզ եաշամալարընա հիչ քիմսէ թասճիպ իթմէմիշ պիլէ իսի։ Անճադ չու միլլէթ մատատսի միւսիւ Էրնէսթ որ Միռվիլ նէվզուհուր պիր շէյ կէօրմիւնիւր։

Պէր վէճհը մէշրուհ պիր միւտաէթ սիքիթատէն սօղրա, մատամ որ Կրօպէն նամէհան, եա՝ պէնիմ պիչարէ զօճամ քի Տրուսիա տա, ա՝հ հալիմիզ նէ՞րէյէ վարաճադ աճապա տէյու սլաղրրար։

Աճադ բէտէրիմ Ֆրանսըզ թէպատը օլա՞մադ մը, միւմքին ատէյի՞ մի տէտի Սէպէրթին։

Էրնէսթ որ Միռվիլ տախի, պու քէնտի իչին միւմքինտիպ պիր չէյ տէյիլ պիր տէտի։

— Ֆազաթ տէտի, մատամ որ Կրօպէն, քէնտի պունա հիչ պիր վէճհ իլէ բաղը օրմադ։ Պատէհու չու թէպպիլի թէպպիկէթէ տայիր հիչ պիր սէօզ իթմէտիլեր։

Տէվամի։

ԵՎ ԱՅԼ ՄԱՍԻՆ

Ֆրանսայի Ազգային Ժողովի Ներքին գործերի նախարարը Ֆրանսայի Ազգային Ժողովի ատենապետին գրեց հետևյալ գրությունը։

Ֆրանսայի Ազգային Ժողովի ատենապետ Ֆրանսայի Ազգային Ժողովի ատենապետ Ֆրանսայի Ազգային Ժողովի ատենապետ

— Զզոն ճիւմա կիւնիւ, պիր կէնճ Պուլկարը պիրի Սուլթան Մէհմէտ ճիվանընա թութ սաթմադտա իքէն, պաղը Բումալը, օրատա պիր դահվէտէն տը չարը չըդըպ, պիչարէ պահճէպանն թումթլարընը ղայ իթտիքլէրի կիպի, ֆէրատսը կիւնիւ եմնէ օղ Բումալը, պաշդա պիր Պուլկարը տէյմիշ օլսուդլարընը Լէվանթ Թայմզ պէյան կյէտիքատէն սօղրա, իլերիսէ Բումի իլէ Պուլկարլար արասընտա պէօյիւք դավկալար վուդուսլանմասը իչին Զաղթիյէ նազարէթի թարաֆընտան թէտարիրի լաղըմէյ թէչէպիւս օլունմասընը նասիհաթ կյէմիշ տիր։

— Իսկէնատերիյէ Բում բաթրիկի Իղմիրէ եէթիշտիքատէ, Բում ճէմաաթը թարաֆընտան իսկէլէատէ դ ապուլ օլունմուշ օլուպ, եադընտա Սթանպօլտա պէքլէնիյօր։

— Թէրսանէատէ վաղ օլունան պիր դանուն մուճիպլինճէ, Շերքէթի խայրիյէ իլէ Ազիզիյէ դումբանէալարը վաբօրլարը, Սարայ պուրնունտան լիմանա կիրիպ, Թուրխանէ էօնիւնտէն տաթի տըշարը չըդոճաղլար տը։

— Տէվլէթլու Միհտաթ բաշա հաղրէթլերի, Սթանպօլա կէլմէք իզրէ պու կիւն Իսկէնտէրունան հարէքէթի կյէտիյի պա թէլէկրաֆ աղնաշըլմըշ տը։

— Էրզրումէն կէլէն խապէրլէրէ նազարէն, պիր թիւն վիլայէթատէ օլան մահտալթին էյի օլմասը մէնալ տուր։

— Այրընտան եաղը լաբլընա կէօրէ, Տէլի Ահմատ օղլու իլէ Տէլի Մէհմատ նամ մէշհուր հայատա սերկէրատլէրի, հիւքիւմէթ ժանտարմա պէօլ իյիւնտէն ատաղ ա կիրիֆթ օլունմուշլար տը։

— Լոնդրումտան Գաբրիէլ ա'Օրիանա վարիա օլան պիր մէքթուպ մաղլինէ նազարէն, Էրզրում վալիսի տէվլէթլու Սամիհ բաշա հաղրէթլերի, նասապը մէմուրիյէթինատէն պէրու խայլի խալահաթա դալգըշըլըը կիպի, էօթէատէն պէրու, ֆիւրսախթադնդն վահշիլերի թարաֆընտան օլ ճիվար խրիսթիյան էհալիլերի իւզերինէ իճրա օլունան թէատարիյաթա պիր ամպէպ վէ մահէլլ վերիլմէմէք իչին դիրի հիւքմինատէ օլան միւթէատարրֆլըդ վէ դայմոպ ամլըդլարա թէնպիհաթը էքիտէ վէ թէտարիրի չէտարատ իթթիհաղ կյէմէքատէ օլաուղու վէ պու վէճհիլէ, վիլայէթի մէղքիւրէ խրիսթիյան էհալիսինին սէատէթի վէ էմնիյէթի հալը մուհաֆաղա ղըլընմաղտա իտաուկի, վէ Մուշ, Վան, Պիթլիզ վէ Պայազիտատէն մէվրուտա մէքթուպլարատան էրզրումտա մուդիմ Բուսրա դօնոօլսաս Մ. Օպէրմիւլլէրին, հիւքիւմէթի մէթոդուսը ճանէպինատէն ալընընը էմր իւզրէ, Վանտա պիր թէթիթիչ կյէմէյէ կիթմիշ վէ կիթտակի չէհրատէ հիւանի դադուլյէթի պուլտուղու կիպի, միւմայիլէյհին թութտուղու մուամէլէ ատյէսինատէ, Վան դաղը էֆէնտիսի, պիրինճի տէֆթա օլարադ, պիր ճինայէթատէ պիր խրիսթիյանընը չէհատէթինի թութմայա բաղի օլմուշ օլտուղու աղնայընընշ տը։

— Զզոն բազար կիւնիւ, Պուլկար ճէմիյէթի իրմիյէսի Ֆէնէրատէքի Պուլկար քիլիսէսի թէսիսինին՝ աէվրի սէնէվ իսինի լճրա իթմիշ տիր։ Շէօյլէ քի, դուտասը չէրիֆ թադ տիսինատէն սօղրա, ճէմիյէթի մէղքիւրէ, քիլիսէյի կիթմիշլէր վէ օրատա բաթրիք Լֆէնտի տաէթի վէճհ իւզրէ, Խաչահանդ իտա իթմիշ տիր։

Պատէհու, ճէմիյէթի մէղքիւրէնին միւէսսիսլէրի թարաֆընտան, մէարիֆին խալգ իչինէ տախի ինթիշար պուլմասը էլզէմիյէթի հաղդընտա պաղը նութդլար իրատա օլունմուշ, վէ բաթրիք էֆէնտինին նութդու տախի թահսին դըլընմըշ տը։

— Կէչէնէրատէ վանատան պիր դաչ վանը Հայլար Սթանպօլա կէլիպ չըմէն տը ֆէր իշլէրինատէ իշլէմէք իսթէմիշլէր իսէտ, քէնտիլերինճէ իշ պուլամատըդլարընատան, Հէրէքլիյէ կիտիպ, օրատա մատէնէրատէ իշլէնմէքատէ իքէն, կիւնին պիրինատէ մերդումանատան ցակը իսմինատէ պիրի, ախշամը եէմէք բիշիրմէք իչին ճիվար մահէլլէրատէ օլան պիր օրմանտա օտուն քէսմէքատէ իքէն, պիր տէ օրատա պիր ինսան լաշէսի այաղընը կէօրիպ, հալը քէյֆիյէթի կիտիպ մատէնիյաթի մէմուրտնա խապէր վերմիշ, վէ օ տախի հիւքիւմէթի մահէլլիյէսէ պիլտիրմիշ օլմասը իւզերինէ, հիւքիւմէթ, խապէրի մէղքիւրու կէթիրէն ատամը տէրատէթի պիրլէ, դանը ժուրնալը իլէ մերդումիսկիւտար միթասարրֆլըդընա կէօնտէրիմիշ, վէ օրատա եէրմի օթուղ կիւն թէվղրգի օլմուշ, վէ մահպուստու մերդումիս թիւրքճէ լիսանընը պիլմէտիյի ճիհէթլէ, պիրինճի խթիմինթադընը թէրճիւման վասրթասը իլէ վերմիշ, վէ սօղրասընը տախի վերմէքատէ պուլունմուշ իսէտ, հէր տէֆտանատա տա, քէնտինին էօյլէ պիր ճինայէթի իճրա իթմիշ օլմասընը իտտասատան տուր օլմամըշ տը։ Սօղրատան մերդումուն Հէրէքլիսէ արդատաշլարը պու թարաֆա կէլիպ հալը քէյֆիյէթի վէ հաղրդանը էրմէնի բաթրիդի էֆէնտիյէ իֆատէ վէ պէյան կյէմէլերի իւզերինէ, բաթրիդ էֆէնտի տախի իսկիտարատա սաբին քիւրքճի հաճի Յօհաննէս ադայը, սուրէթի ղայրի բեմիյէատէ իսկիտար միթէատարրֆլըդը ճանիպինէ իրսալ իլէ, միւմայիլէյհ տախի քէյֆիյէթին թահդըդընա մէնատպ օլան մէճլիս բէյտինէ միւրաճաաթ վէ հալը քէյֆիյէթի բէյտա էֆէնտիյէ պիթթաֆիսիլ պէյան կյէմիշ օլատուղունատան, բէյտա էֆէնտի, տէր հալ մահպուստու մերդումուն ֆէղլէքէ վէ էվբազը սայիբէսինի միւսթանթիպ էֆէնտիսէնին խթէյտիպ պատէլ մուայէնէ, ֆիւրքճի Օհան աղա, մահպուստու մերդումի իչին քէֆալէթի դավիյէ կէօսթէրէրէք, պիչարէյի դուրթարմըշ օլատուղու մէսմուլմիլ օլմուշ տուր։

Պու խուսուսատա բաթրիք էֆէնտի հաղրէթի կյիցայի վաղիֆէ իթտիյի կիպի, ֆիւրքճի Օհան աղանին տախի հալը քէյֆիյէթի լայըղը վէճհ իւզրէ բէյտա էֆէնտիյէ պէյան, վէ քէֆալէթի դավիյէ կէօսթէրիպ, պիչարէյի մերդումու տէր հալ խէլատ կյէմէսի իլէ, ինսանիյէթէ միւվաֆրզ պէօյիւք պիր ամէլատ պուլունմուշ տուր։

— Իշիդ ատէմլերի դայրմաղ մաղսէտի իլէ ալթը սէնէ մուղատատ Ցէր սատատէթատ թէչէքքիւլ իթմիշ օլան Ամէլբերլիր ճէմիյէթինին կէչէն նիսանընը օն տէօրտիւնատ ինիդատ իտէն մէճլիսի ումումիսինին պու քէրրէ նէչր օլունան լայիհասընա կէօրէ, ճէմիյէթին իւչ սենէի եվվէլկի զարֆընտա աղասը իքի նիւղ ղըրդ քիշկի պալիղ օլմուշ իքէն, մուախիսերէն էքսիլերէք, շիմտի նիւղ էլլի նէֆերէ էնմիշ, վէ ճէմիյէթ նիւնէ պիր թաղրմ էանաֆ վէ ամէլէյ իանէատէն կերի տուրմայընը, իսլիմատայի թէէսիսինատէն շիմտիկի դատասը ճէման իքի նիւղ իչ նէֆէր ամէլէյ իանէ կյէմիշ, վէ պունդարընն օն տէօրտիւ Էրմէնի վէ օն ալթընը Ֆրանսըդ վէ Իթալեան վէ օն պիրի Թիւրք վէ սէքիզի Եահուտի վէ Իբիսի Լէհլի վէ պէշի Պուլկար վէ պիրի Ս.բասպ դարընը վէ դուսուր նիւղ ղըբդ ալթընը Բում իմիշ։

— Պուղտայ վէ տրբա իլէ հուպուպաթը սայիրէ կէմի վէ անպարտա պուլունտուղու հալտէ, հավա ատմամադտան նոշի, պուղին եանընդ թէլէֆ օլմասը իլէ, սահիպի քիւլլի զարար վէ ղկյան չէքմէքատէ օլատուղունատան, իշ պու հալին ատէմի վուդունէ չիֆթճիլէր խայլի վաղըթատան պէրի պիր չարէ վէ թէտարիր արամադտա իտի իսէլերատէ, պիր վէճհէլէ դ օլայընը պուլամըշլար իտի։ Պու տէֆա Լօնտրա զաղէթաչընընն եաղաբդընա կէօրէ, զախէն Եունանլը օլուպ, վաղթի իլէ Ուլահ Պուղտանատա դ օնսօլսուդ իթմիշ, վէ ֆէննի ղիրատթա տայիր մաղիմմաթը թամամէսի պուլունմուշ օլան Եունանիստէ նամ զաթ, ուճարընատա պաղը էճզայի քիմեվիյէյի հավի սինկերլեր մէվզու պիր պիրինճ կէչմէ իքի պօրատատան իտտաբէթ պիր նէվ ի ալէթ իճատա իթմիշ քի, իշ պուալէթ հուպուպաթը մէղքիւրէ տէրունինէ վաղ վէ խախալ գըլընաբ ղը հալտէ հավա հատրլ օլարադ, հուպուպաթը թէլէֆատէն վիդայէ իթմէքատէ պուլունատուղունատան, կէչէն մայիսին սէքիզ ինճի՝ կիւնիւ ղ իրատթ վէ թիճարէթ նազընը միւվահիհէսինատ, մէղքիւրէ ալէթին Լօնտրատա թէճրիպէսի պիր իճրա, թահսին ղըլընմըշ օլմաղին, իճատա իտէն զաթ, թարաֆը հիւքիւմէթմէն մախտուս իմթիյազ արմըշ օլատուղու ատնաշըլմըշ տը։

— Էվգաֆ միւոթէչարը ատատէթու Հալիմ էֆէնտի հաղրէթլերինին մէօհիւրատրը Շէվգի պէյ իլէ, սէնէտատթ միւմէյյիզլերինատէն, Ա. ղիզ էֆէնտի հագդլարընատա պաղը իրթիքատ իսնատա օլունատուղունատան ատօրայը պիր դաչ կիւնատէն պէրու Պաղը ալիսէ իսմինթադ իսկմէքատէ օլատուղարը խապէր ալընմըշ տը։

— Վասթայի Թիճարէթ նամ վաբօր, Սէլանիքատէն Սթանպօլա կէլատկինատ, կէլիպօրու էօնիւնատէ օտուն եիւբլիս օլան պիր կէմիյի պաթը ըմշ խսէատ, թայիֆալար խէլատ օլմուշ օլատուղարը ղաղէթատատա մուհարրեր տիր։

— Կէչէնէրատէ Եամպօլուտա օլ տէրէճէ պէօյիւքլիւքատէ ատոլու եաղմշ տը ը քի, շէհիրատէ խայլի պէօյիւք խասարաթը մուճիպ օլատուղու կիպի իքի տէ ուֆադ դըղ չօճուղ էօլմիշ տիր։ Քեղալիք պիր չօղ գ օյուն վէ քէչի թէլէֆ օլմուշ տուր։

— Պու արա Պաղտատատա Թիֆիս հասթալըը ղուհուբ իտիպ, օն հասթատան իչիւ դուրթուլմամադտա օլատուղու, վէ եէնի վալի պուլունան Բէուֆ բաշա հաղրէթլերի, Տիյարպէքիր վէ Մուսուլ թարիգի իլէ Պաղտատա կիթմէք օլատուղու մահէլլինատէն եաղըլըյօր։

ԹԷԼԷԿՐԱՖԻՑԷ

ճինէվրա 17 յունիս.

Հաքէմ մահքէմէսի պու կիւն իքինճի ատֆա օլարադ ատատ մէճլիս իմթիշ տիր։ Ինկիլթէրրա իլէ Ամերիկա մարթիսատրը, մէճլիսին պիրինճի ղըսմընտա հաղը իտիկը, պատէհու հաքէմ ատպատրը եաղը Նըզճա մի զաքերէ վէ դ ալատ վէր.

միշլէր իսէտ, նէքիճէսի մաղիմ օլմամըշ տը։ Իշ լանճիս մէճլիս չարշամպա կիւնինէ դատ տը վերիլմիշ տիր։

Փարիս 17 յունիս.

Բրուսիա սէֆիրի գոնթ տ'Արնիմ իլէ Մ. Թիէր պիր սիուղիյէ մսլաղաթ իյէյօրլար։ Մուխապէրատէ հիւանիւ սուրէթատ ճէրէյան իյէյօրէ։ Բէյտէրբէյ թատզմինատը հարպիյէ թէէսիյէ ղըլընըղը հալտէ, ըէֆիթէ ըէֆիթէ տախի Ալէման ասքէրլէրի Ֆրանսատան իսրաճ օլունմադ մէպատօնին դ ապուլ ինթիմատէն կէօրիւնիւյօր։

Փարիս 18 յունիս.

Ժուրնալատէ Տէպա զաղէթասընընն էմնիյէթէ շայան մահէլլատէն ալընպ պէյան կյէտիրինէ կէօրէ, հաշմէթլու Ասթրիա իմբէրաթօրունան սեպատերը այընատա Պէրլինէ վուդոյի միւթասարիֆը օլան եոլճուլուղունան մաղսատ, Շարդտա վուդուպատաճաղ վէդայիյէ տայիր, Ասթրիա վէ Ալէմանիա վէ Տէվլէթի Ա. ալիյէ վէ իթթիֆաղ մէյանէլէրինատէ պիր իթթիֆաղ հասըլ իթմէքատէն իպարէթ տիր։

Ռոմա 18 յունիս.

Բարա հաղրէթլերի, տիւէլի էճնէպիյէ սէֆիրլերինէ պիր դըթա միհմմ թահրիրատ թէվզի վէ իթտա կյէմիշ օլատուղունատան, բէք եապընն կիւնդէրատէ նէշրի կէօրիւլէճէք տիր։

Վիէննա 18 յունիս.

Համսի պէյ տունքի կիւն Ասթրիա պաշ վէքիլի գոնթ Ինդրասի նէզատինէ դատուլ օլունմուշ տուր։

Պերլին 17 յունիս.

Մէճլիսի մէպուսան, ճիղվիթլերէ դարշը օլան գոնտոնա դատուլ կյէմիշ տիր։

Մատրիտ 17 յունիս.

Մ. Զորիլա, միւքէլա ըէյիլլինի դատուլ իթմիշ տիր։

Վաշինկթոն 17 յունիս.

Սպանիա հիւքիւմէթի նէզատինատէ Ամերիկա սէֆիրի ճէնէրալ Սիքլէս, Սպանիա հիւքիւմէթինին խթիատը իւզերինէ մէմուրիյէթինատէն կերի չաղրըմշ վէ եէրինէ տիկերի նատաղ ղըլընաճաղ տը։

ՍԱՐՍԱՖԻՑԷ

1872 Յունիս 7.

Լիրայի Օսմ. 100 դրշ. հիսապը իլէ.

Ինկիլիզ լիրասը	109— 7 փր.
Ֆրանսըզ ֆրանքունը	87— 4 »
Բօլ	89—10 »
Ֆրանկֆորտ ֆրանքունը	51—17 »
Պէյազ Մէճիտիյէ (ֆարդը)	1—31 »
Պէյազիք վէ մէճիտիք (ֆարդը)	105—34 »
Պաղըր	120—10 »
Գուրշ օսմանիյէ եիւզակ	1 3/8

ՂԱԼԱԹԱ ԲԻԱԶԱՍԸ

Յան. 6	Ախշամ գարանտը	58-34
» 7	Սապահ ատչլարը	58-21
» »	Սաաթ 4	58-28

1865	Խրիսթիյանը դուր. չէքիմիշ	361-	—
1863	» » »	352-	—
1869	»	310-	—
Սօսիէթէ Ժէնէրալ		12-	21
Գրէտիտ	» գուր. քէսիք	16-	7
Շրմէնտրֆէր սէհմ		174-	50
Սօսիէթէ Սուէզ Թիւրք		10.	60.
Թրամվայ 1302.			
Սթանպօլ պանդասը ադաֆօնդարը		1	50.

. . . Խմբագիր .

Վարդուհեան ընկերութեան անդամոց ցանկը որչափ որ շաբթուս մէջ քանի մը անդամ բարեհաճեցաք հրատարակել՝ ձեր աղգօգուտ թերթին միջոցաւ, բայց քանի մը անուններ մոռցուած ըլլալով և տաս տասնըհինգ հատ ալ նոր ընկերք յաւելցած ըլլալուն, ի յորդոր ուրիշ մեծապատիւ և աղգասէր անձանց՝ որպէս զի բարեհաճին դալ բաժանորդագրուելու՝ որով որ կարելի ըլլայ մեզ ալ ժամ մը առաջ բարի նպաստակնուս հասնիլ, կը խնդրուի ձեր աղնութենէն միւսանգամ մ՝ալ հրատարակել .

Կ . Պոլիս 3/15 յունիս 1872 .

Ի դիմաց Ցնօրէն Ժողովոյ
Վարդուհեան ընկերութեան

(Ստորագրեալ)

Եմմանուէլ Եսայեան

Օննիկ Զիլպէթեան — Յովհաննէս Մաքսէտ.
Կարապետ Յովսէփ. — Ռափայէլ Նաղարէթ.
Յովհաննէս Փիլիպ. — Գէորգ Քէշիշեան
Մկրտիչ Քրլանկըճ. — Դանիէլ Ալթունեան
Յովսէփ Աչճեան — Յովհաննէս Փէքմէզեան.
Մկրտիչ Զօլաքեան — Յովսէփ Եաղըճեան
Պօղոս Մաղաքեան .

Սթանպօլտա Պալըզ պազարընտա քեսային Նաֆիա խանըն իթթիսալինտէ Կամսարական պիրատէրլէրի տիւքքեանընտա Եէնիքէնին էն ալա ճինս թիւթիւնլէրինտէն խայլի մըզտար թիւթիւն պուլունուպ, վէ պա խուսուս իմթիյազ վատէսինէ տախի աղ միւտտէթ գալտրը ճիհէթլէ, պու արա թիւթիւն ֆիւրուխթի իչին մախսուսէն աչըլան մաղազալարին թիւթիւնիւնտէն ալա ճինս վէ իչի պայաղը իւսթիւ ալա թիւթիւն գոնուլմուչ եաբմա բաքէթլեր թիւթիւնիւ օլմայըպ զայէթ էնվէնիյէթլէ, վէ կէրէք պոհճա վէ կէրէք եաբրադ միւշթէրիներին կէօզիւ էօնիւնտէ քէսիլմէք չարթը իլէ սաթըլաճաղը, վէ միւմայիլէյն պիրատէրլէր, միւշթէրիլէրի հէր վէճնէ իսչնուտ խէպիլէճէքլէրի իլան օլունուր։ 30

Զաղմաղճըլար եօղուչունտա Պէօյիւք Եէնի խանին իթթիսալինտէ Ն. 31 Կիւմիւշկիբրտան վէ գումքանեանին մաղազասընտա սաթըլըր։

1 Աղըր քիրէճսիզ մատամբօլ վէ խասալար հէր էնտէն։

2 Տէօրթ էնտազէ էնինէ գատար չարշաֆլըգլար։

3 Աղըր ամէրիդա տիմիլէրի։

4 Աղըր բաթիսթա կէօմլէքլիք։

5 Աղըր մէրմէր սավաշպուր։

6 Ղայէթ աղըր ամէրիկան պէզէրի։

7 Տէօրթ էնտազէ էնինէ գատար քէթէն չարշաֆլըգլար։

8 Քէթէն կէօմլէքլիքլէր։

9 Քէթէն մէնտիլլէր։

Բաղարլըգ եօղ, պիր թօրտան էքսիք սաթըլմազ, մէճիտիյէ 21 ղուրուշտան ալընըր, 10 թօրտան զիյատէ ալանա 0/0 4 սղտնթօսու վար տըր։ 7

Ալէա վէ խալիս Գրպրրս գումանտարիա չարապը, օն պէշ սէնէլիքտէն օթուզ սէնէլիյինէ գատար էսկի օլարադ, քէյֆիսիղլիքտէն գալգան զայրֆլարա գուվվէթ, վէ միտէյի տիւզէլթիպ, թաամը հաղմ իթտիրիր, վէ իչտահ աչար օլտուղունտան, ալէա պիր մուալիճէ օլտուղու ամմէյէ մալիւմ տիւր։

Մէգքիւր չարապ Մ. Վիչէնսօ Ծանէնին Պէյօղլունտա 77 Ն. էճզաճը տիւքքեանընտա, քէզալիք քէօրրիւ պաչընտա Ն. 7 վէ 8 էճզա մաղազալարընտա սաթըլմագտա տրը։

ԶՈՒԱՐՃԱԼԻ ՄԱՆՐԱՎԱՆՆԵՐ
ԺՈՂՈՎՐԴԱԿԱՆ

Հաւաքեց եւ յօրինեց Տ. Լ.

Ամեն Հայ դրամատուաց քով կը դտնուի, նաեւ կամուրջի դլխի պարագան դինն է 4 ղրշ։

Կեդրոնատեղին է Դ. Ս. Ֆրէնկեանի դրատունը Մէրճան փողոց թ. 67.

ՍԱՀԻՊԻ ՄԷՍՈՒԼՈՒ ՂԱԶԷԹԱ
ՑՈՎԱՆԻՍ ԹԻՎԼՊԷՆՏՃԵԱՆ

Ի ՏՊԱՐԱՆԻ
ՍԱՄՈՒԷԼ Ղ. ՊԱՐՏԻԶՊԱՆԵԱՆ
ԵՈՒՍՈՒՖԵԱՆ ԽԱՆ ԹԻ 2

ՄՈՒՀԻՄՄ ԻԼԱՆ

Է Ճ Զ Ա Խ Ա Ն Է Ի Ա Ֆ Ի Թ Ա Պ

ՎԻԶԷՆՅՈ ԾԱՆՆԻ

Սթանպօլ քէօրրիւ պաչը Ն՝. 7—8 վէ Պէյօղլու Աղաճամի Ն՝. 77

Պալըզ եաղընին աղ եախօտ չօղճա պիր միւտտէթ խթիմալ խիլմէսի իլէ, քէք չօղ թէճաճիւպ իտէճէք տէրեճէտտէ ֆայտաէ կէօրիւլտիկիւնիւ քեսֆիֆէի թըպկիյէ տայիրէլէրի թարաֆընտան թանըլմըշ օլտուղու հալտէ, մատրապաղլար մէղքիւր պալըզ եաղընա հիյլէ զամմայա, վէ օնու պիր հարամքեար բուսնարը իթմէյէ իճթիսար իթմիշլէր տիր։ Խմոլ, էհալիյի պու թարզ հիյլէյի եաղլարտան սաղընարրմաղ նիյէթի իլէ, պալէատէքի էճզախանէյինն սահիպի, մէղքիւր զիյդյմէթ մալիճէյինն Գրիսթիանատա (Նօրվէճիա) վադը պիրինճի ֆապրիդալարը իլէ միւշհադաթա կիրիշմիշ. վէ մէղքիւր ֆապրիդալարտան չըղանլար պիլէ, պալէատէքի էճզախանէյտէ հալ վէ իրմի քիմիա իլէ խիւլասա օլունուպ, չայէտ քէնտի խայլիճէ միւշթէրիլէրինի պալպ զուլլանմագ տէքինէ ուղրամագլըգտան էմին վէ վիդայէ իյլէմէք իւզրէ, խալիսիյի թանպրգ օլունտուգտան սօղրա սաթըշա չըղարըլմագտա տրը։

ԳՈՒԼԼԱՆՄԱԳ ԹԻՐԹԻՊ

Թամ եաչը ատամլար, կիւնտէ իքիտէն տէօրթ գաչըդա գատար ալապիլիրլէր, վէ չօճուգլար կիւնտէ իքիտէն տէօրթ ուֆագ գաչըդ իչէպիլիրլէր։ Վէ տայիմա թաամտան պիր չէյրէք եվվել, եախօտ իւչ տէօրթ սաաթ գատար սօղրա իչմէլի տիր. եաղըն իւզէրինէ տէրադապ պիր իքի թանէ նանէ եախօտ թարչին չէքէրի եէմէքլիյէ տիպդաթ օլունմալը տրը։

Պալըզ եաղը սեպտեմբէր այը սօնունտան մայիս իպթիտալարընա գատար, եանի սէքիզ այ իչէպիլիր, հալ պու քի այտա 4—5 կիւն արա վէրիպ իչմէմէք, վէ սօղրա եինէ տէվամ իթմէք էմրի պասիրէթտէն տիր։

Եաղըն տախի պալըզ եաղը իչմէտէն վաղ կէչէմէղ օլանլար, պալէատէքի էճզախանէտ, պալըզ եաղընըն բէք կիւղել եէրինի թութասիպիր կէտտակէտն չատ բուպլար պուլապիլէճէքլէր տիր։

ՇԻՐՔԷԹԻ ԽԱՅՐԻՅԷ

1872 Մայիս 1 Բաղար Էրթէսի կիւնիւնտէն իթիպարէն .

ԵԷՎՄԻՅԷ ՔԷՕԲՐԻՅԷ ԻՆԷՆ ՎԱՒՕՐԼԱՐ

Եէնիճամի այրը . Աւաթու.	Վաքտ . Նօ.	ՐՈՒՄԷԼԻ ՎԷ ԱՆԱՏՕԼ ԳԸՅՇԸԼԱՐԸ ՊԻՐԷԼԻՔՏԷ
10 30	1	Եէնիմահալլէտէն Պէօյիւք. Թարապ. Պէյդ. Եէնիք. Միրկի. Հիսա.
11	23	Եէնիմահալլէ. Մէղար. Պէօյիւ. Թարա. Եէնի. Պօյաճ. Ր. Հիսար. Պէպ.
11 45	2	Եէնիմահալլէտէն Պէօյի. Թարապ. Եէնի. Միրկ. Հիս. Պէպէք.
12 45	22	Մէղար. Պէօյիւ. Թարապ. Եէնիք. Սթէնի Միրկ. Ր.Հիս. Պէպէ. Արնա.
1 15	20	Ր. վէ Ա. Գավազ. Մէղար. Պէօյիւդ. Թարապ. Եէնիդ. Միրկ. Ր. Հիս. ճումալ. 1 1/2 տա.
2 15	18	Եէնիմ. Մէղար. Պէօյիւ. Թարա. Եէնի. Պօյաճ. Ր. Հիս. Պէպէ. Արնա. Օրթ. Պէշիկ. ճում. մատա.
3 30	23	Եէնիմ. Պէյիւք. Թարապա Եէնի. Սթէն. Միրկ. Ր. Հիս. Պէպէդ. Արնա. ճում. 3 1/4 Օրթա. Պէշիկ. տախի օղրայարագ.
4 30	22	Պէօյիւ. Թարա. Եէնիդ. Սթէն. Միր. Ր. Հիսար Արնա. Օրթա. Պէշիկ.
5 30	2	Պէօյիւ. Թարապ. Եէնիդ. Միրկ. Ր. Հիս. Պէպէ. Արնա. Գուրուչ. Օրթա. Պէշիկ.
6 30	4	Եէնիմա. Պէօյիւ. Թարապե. Պէյդ. Եէնիդ. Միրկ. Գանր. Ր. Հիսար Գանտիլ. Արնավ. Պէյլէր Օրթա. Գուզկ. Պէշիկ. Իսկ.
8 30	25	Եէնիմ. Մէղար. Պէօյիւ. Թարապ. Պէյդ. Եէնիք. Պօյամբ. Ր. Հիսա. Պէպէ. Արնա. Օրթա. Պէշիք. Գապաթ.
9 30	11	Մէղար. Պէօյիւք. Թարապ. Եէնիք. Սթէն. Միրկ. Ր. Հիս. Արնավա. Գուրուչ. Օրթա. Պէշիք.
		ԱՐՆԱՎՈՒԹՔԷՕՑ ԹԱՐԻԳԻ
11	15	Արնա. Գուրուչ. Գուզ. Պէշիկ. ճում. մատա.
11 30	6	Արնա. Գուրուչ. Օրթա. Պէշիկ.
12	5	Արնա. Գուրուչ. Օրթա. ճումաալարը Պէշիկ. Գապա.
12 30	11	» » » Պէշիկ. Գապա.
12 30	15	Պէշիկթաչ Գապաթաչ ճում. մատա.
1	1	Արնա. Գուրուչ. Օրթա. ճումաալարը Պէշիկ. Գապաթ.
1 30	15	Պէշիկթաչ Գապաթ. ճում. մատա.
1 30	6	Արնա. Գուրուչ. Օրթա. Պէշիկ. Գապաթաչ.
2	5	Արնա. Գուր. » ճում. Պէշիկ. Բապա.
2 30	11	» Գուրուչ. Օրթա. Պէշիկ. Գապաթ.
2 30	15	Պէշիկ. Բապաթ. ճում. մատա.
3 45	6	Արնա. Գուրուչ. Օրթա. Պէշիկ. Գապա.
4 15	20	Արնա. Գուրուչ. Գուզ. Պէշիկ. Գապա.
5	15	Արնա, Պէյլէր. Օրթա. Գուզկուն. Իսկ. Գապաթ.
7	5	Արնա. Գուրու. Օրթա. Պէշիկ. Գապա.
10	6	Արնա. Վանիդ. Պէյլէր. Գուզ.
11	5	» տօղրու Քէօրրիւյէ.
		ԱՆԱՏՕԼ, ԹԱՐԻԳԻ
12	21	Պէյդ. Բաչա. Գանլ. Ա. Հիս. Գանա. Վանի. Զէնկ. Պէյլէր. Գուզկ
12	4	Վանի Զէնկ. Պէյլէր. Գուզ. Գապա.
12 45	28	Պէօյիւ. Պէյդ. Բաչապ. Գանլ. Ա. Հիս. Վանի. Զէնկէլ. Պէյլէր. Գուզկունճուզ.
2	25	Պէօյիւ. Թարապ. Պէյդ. Բաչապ. Գանլ. Ա. Հիս. Գանա. Վանի. Զէնկէլք. Պէյլէր. Գուզկ.
3 30	17	Պէօյի. Պէյդ. Բաչա. Բիֆթթաչամ. Գանլ. Ա. Հիս. Գանա. Վանի. Զէնկէլ. Պէյլերպէյի ճումաալարտան մատա.
8 30	21	Պէօյիւք. Պէյդ. Բաչա. Գալը. Ա. Հիս. Գանտ. Վանիդ. Զէնկէլ. Պէյլէր. Գուզ. Իսկ. ճումաալարը Բիֆթթաչա.
		ԵԵՎՄԻՅԷ ՔԷՕԲՐԻՅԷՆ ՊՕՂԱԶ ԻԶԻՆԷ
		ՐՈՒՄԷԼԻ ՎԷ ԱՆԱՏՕԼՈՒ ԳԸՅՇԸԼԱՐԸ ՊԻՐԷԼԻՔՏԷ
1 15	4	Գապա. Իսկ. Պէշիկ. Գուզկ. Օրթա. Պէյլէր. Արնա. Գանտ. Ր. Հիս. Գանլ. Միր. Եէնի. Պէյդ. Թարապ. Պէօյիւ. Եէնիմ.
1 30	23	Պէշիկ. Օրթա. Արնա. Պէպէք Ր. Հիս Միրկ. Սթէն. Եէնի. Թարապ. Պէօյիւքաէրէ Մէղարպ. Եէնիմ.
2 45	22	Գապ Պէշիկ. Օրթ. Արն. Պէպ. Ր. Հիս. Միրկ. Եէնի. Թարա. Պէօյիւք.
4 30	25	Պէշիկ. Օրթա. Դուրու. Արնա. Պէպէ. Ր. Հիս. Պօյաճ. Եէնի. Պէյպօղ Թարապ. Պէօյիւ Մէղար. Եէնի.
5 30	5	Իսկ. Պէշիկ. Գուզկ. Օրթա. Պէյլէր. Զէնկէլ. Վանի. Պէպ. Արնա.
6	21	Պէշ. Օրթ. Պէյլ. Արնա. Գանտ. Հիս. Միր. Եէնի. Թար. Պէօյի. Մէղար
7 30	11	Պէշ. Օրթ. Արնա. Հիս. Միրկ. Եէնի. Թարա. Պէօյիւ. Մէղար.
8 45	2	Արնա. Պէպ. Հիս. Միրկ. Եէնի. Թարա. Պէօյիւ. Մէղարպ. Եէնիմա.
9 30	1	Ր. Հիս. Պօյաճ. Եէնիդ. Պէյդ. Թարապ. Պէօյիւ. Եէնիմ.
10	22	Եէնիք. Թարա. Պէօյիւ. Մէղար. Եէնիմ. Բավազլար
10 15	23	Օրթա. Պէպ. Ր. Հիս. Մէրկի. Սթէնն. Եէնիդ. Թարապ. Պէօյի. Եէնիմա. ճիւմա մատա.
10 30	18	Պէշիք. Գու. Արնա. Ր. Հիս. Պօյաճ. Եէնիդ. Թարապ Պէօյիւ. Եէնիմ.
10 45	20	Օրթա. Պէպ. Հիս. Միրկ. Սթէն, Եէնիք Թարապ Մէղար
11 15	25	Պէպէ. Ր. Հիս. Միրկ. Եէնիք. Թարապ. Պէօյիւք. Եէնիմահալլէ.
		ԱՐՆԱՎՈՒԹՔԷՕՑ ԹԱՐԻԳԻ
12	15	Պէշիկ. ճում. մատա.
12 15	1	Պէշիք Օրթա. Արնա.
12 45	6	Պէշիկ. Օրթ. Արնա.
1	15	Պէշիկ. ճում. մատա.
1 15	5	Պէշիկ. Գուրու. Արնա.
1 45	11	Տօղրու Արնա.
2	15	Պէշիկ. ճում. մատա.
2 45	6	Պէշիկ. Արնա.
3 30	20	Պէշիկ. Օրթա. Գուրուչ. Արնա.
9 15	6	Պէշիք. Օրթա. Գուրուչ. Արնա. Վանիք.
10	5	Գապաթ. Պէշիկ. Օրթա. Գուրուչ. Արնա.
11 15	6	Գապա. Պէշիկ. Օրթա. Գուրուչ. Արնա.
11 45	5	Պէշիկ. Գուզկ. Արնա.
11 45	11	Օրթա. Գուրուչ. Արնա.
12	15	Պէշիկ. Օրթա. Գուրու. ճումաալարտան մատա.
		ԱՆԱՏՕԼ, ԹԱՐԻԳԻ
2 30	2	Իսկ. Գուզ. Պէյլէր. Զէնկէ. Վանի. Գանտ. Ա. Հիս. Գանլ. Բաչա. Պէյդ. Պէօյիւք. ճումաալարը Բիֆթթաչա.
3 30	15	Գապաթ. Պէշիկ. Իսկ. Գուզ. Պէյլէր. Զէնկ. Վանի. Պէպ. Արնա.
9	15	Գապա Պէշիկ Գուզ. Պէյլէր. Զէնկէլ. սնտէն տօղրու քէօրրիյէ.
9 45	28	Գուզ. Պէյլէր. Զէնկէլ. Վանի. Գանտիլ. Ա. Հիս. Գանլ. Բաչապ. Պէյդ Թարապ Պէօյիւ. ճում. կիւնէրի սապթ օնտա
10 30	17	Պէյլէր. Զէկէ. Վանի. Գանտիլ Ա. Հիս. Գանլ. Բիֆթթը. Բաչապահճէ Պէյդ. Պէօյիւք ճումաա մատա
10 30	15	Գապաթ. Գուզկ. սնտէն տօղրու քէօրրիյէ ճումաա մատա.
11	24	Գուզկ. Պէյլէր. Զէնկ. Վանիք. Ա. Հիս. Գանլը. Բաչա. Պէյդօղ
11 30	4	Գապաթաչ Գուզկ Պէյլէր. Զէնկէլ. Վանիքէօր